

Warszawa, 09-05-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

WZF.7060.91.2021.TO

Pani

Magdalena Rzeczkowska

Minister Finansów

Szanowna Pani Minister,

nawiązując do wcześniejszej korespondencji (odpowieź z 15 lutego 2022 r. sygn. DWR1.055.1.2022) uprzejmie informuję, że w dalszym ciągu wpływają do mojego Biura wnioski byłych pracowników wywiadu skarbowego. Załączona dokumentacja (np. prawomocny wyrok SO w Warszawie o sygn. akt XIII U 1837/20) wskazuje, że wbrew stanowisku resortu finansów, w indywidualnych sprawach funkcjonariuszy celnych, sądy powszechne zaliczają im do okresu służby okresy zatrudnienia w korpusie służby cywilnej. W przypadku rozstrzygniętym przez sąd jest to okres zatrudnienia w charakterze pracownika wywiadu skarbowego, od którego ustawodawca uzależnił nabycie przez funkcjonariusza celnego prawa do zaopatrzenia emerytalnego, albowiem osoba taka w pozostałym okresie swojej aktywności zawodowej nie wykonywała innych zadań o policyjnym charakterze.

W niniejszej sprawie łączny okres pełnienia służby funkcjonariusza wynosił blisko trzynaście lat, zamiast wymaganych piętnastu lat służby. Od decyzji Zakładu

Emerytalno-Rentowego MSWiA odmawiającej prawa do policyjnej emerytury funkcjonariusz wniósł odwołanie wskazując, że do wysługi emerytalnej winien zostać doliczony okres Jego służby w Wydziale Wywiadu Skarbowego UKS. Zauważenia przy tym wymaga, że stosunek służbowy funkcjonariusza Służby Celnej został – na czas pracy w wywiadzie skarbowym (przeszło 5 lat) – przekształcony w stosunek pracy, a następnie na powrót przekształcony w stosunek służbowy w Służbie Celnej.

W ocenie Sądu okres służby w charakterze członka korpusu służby cywilnej, który stał się funkcjonariuszem wlicza się do okresu służby w Służbie Celnej. Powyższe wynikało bezpośrednio z treści art. 22b ust. 8 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz.U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641 ze zm.), a następnie art. 99 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1799 ze zm.)

Norma prawna wynikająca z tego przepisu obowiązywała w nieco zmienionym kształcie do 31 grudnia 2017 r. [art. 150 ust. 8 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej Dz.U. z 2022 r. poz. 813 ze zm. dalej ustawa o KAS)].

Pragnę zauważyć, że art. 150 ust. 8a ustawy o KAS został wprowadzony ustawą z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 1321 dalej: ustawa zmieniająca), z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 r., i w mojej ocenie dotyczy przekształceń (stosunku pracy w stosunek służby) mających miejsce po tej dacie. W przeciwnym bowiem przypadku ustawodawca ingerowałby w prawa nabyte funkcjonariuszy celnych, gdyż okres ten został im już zaliczony (skonsumowany) z chwilą przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy, jeszcze przed wejściem w życie ustawy zmieniającej. Dotychczasowe ustawodawstwo wliczało zaś taki okres stażu pracy w korpusie służby cywilnej do okresu służby w Służbie Celnej.

Kształtujące się aktualnie orzecznictwo sądowe zdaje się traktować takie okresy jako tożsame z okresem służby, nie zaś jako równorzędne ze służbą. Z powyższego wynika, że obowiązujące przepisy umożliwiają zaliczenie do okresów służby okresów zatrudnienia w korpusie służby cywilnej. Naturalnie dotyczy to wyłącznie okresów zatrudnienia zaliczonych do okresu służby tj. „skonsumowanych” przed 1 stycznia 2018 r. w rozumieniu ówczesnych przepisów.

W świetle powyższego na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.) zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o odniesienie się do przedstawionego problemu.

Z wyrazami szacunku,

Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
/-podpisano elektronicznie/